

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 314/2021
06.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., СО ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Мирко Томић, адвокат из ..., против тужених Републике Србије, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, чији је законски заступник Државно правобранилаштво са седиштем у Београду и Општине Пећ, чији је законски заступник Општинско јавно правобранилаштво са седиштем у Гораждевцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2770/20 од 16.10.2020. године, у седници одржаној 06.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2770/20 од 16.10.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3330/12 од 21.02.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужене да тужиоцу солидарно исплате на име мање исплаћених зарада за период од 13.09.2009. године до 31.12.2018. године нето износ од 3.794.740,70 динара, са затезном каматом на одређене месечне новчане износе од дана доспелости сваког месечног износа до исплате, како је то ближе наведено у овом ставу изреке. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужене да на износе из става првог изреке солидарно изврше уплату Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање припадајућих доприноса заједно са затезном каматом од дана доспелости до коначне исплате и то доприносе за пензијско и инвалидско осигурање на терет запосленог и доприносе за пензијско и инвалидско осигурање на терет послодавца. Ставом трећим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка. Ставом четвртим изреке, тужилац је ослобођен плаћања судске таксе за пресуду, док је предлог тужиоца за ослобађање од плаћања осталих трошкова поступка одбијен, као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2770/20 од 16.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом и одбијајућем делу става четвртог изреке.

Ставом другим изреке, преиначно је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде, тако што је обавезан тужилац да туженој Републици Србији на име трошкова поступка плати 211.500,00 динара. Ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка по жалби у износу од 22.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У ревизији се указује да је другостепени суд починио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, међутим, због наведене битне повреде одредаба парничног поступка ревизија се не може изјавити, с обзиром на то да иста није прописана као разлог за изјављивање ревизије чланом 407. став 1. тачка 1. – 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу у Основној школи „Душан Мугоша Дућ“ у Пећи, на пословима наставника ..., где је радио до 1999. године, када је напустио Косово и Метохију. Основна школа „Душан Мугоша Дућ“ у Пећи, је од септембра 1999. године престала са радом. Тужилац у спорном периоду није био радно ангажован, није предузимао мере ради регулисања свог радноправног статуса, а зараду је у том периоду остваривао у складу са Закључком Владе Србије 05 број: -335/2007-12 од 27.12.2007. године. Разлика између пуног и исплаћеног износа зараде за сваки месец спорног периода утврђена је на основу налаза и мишљења судског вештака за економско-финансијску област.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно је одбијен захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужене да му исплате разлику између исплаћене зараде у складу са Закључком Владе Републике Србије и зараде коју би као наставник ... остварио за пуно радно време, односно пун фонд часова за период од 13.09.2009. године до 31.12.2018. године, као и доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, са којих разлога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Чланом 137. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09), који се примењивао у спорном периоду, прописано је да наставнику, васпитачу и стручном сараднику сваке школске године директор решењем утврђује статус у погледу рада са пуним или непуним радним временом, на основу програма образовања и васпитања, годишњег плана рада и поделе часова за извођење наставе и других облика непосредног образовно – васпитног рада са ученицима (допунски, додатни или визуализовани, припремни рад и друге облике рада, у складу са посебним законом), ставом 2. је прописано да наставник, васпитач и стручни сарадник који је распоређен за део прописане норме свих облика непосредног рада са децом и ученицима, има статус запосленог са непуним радним временом, док је ставом 3. прописано да наставник, васпитач и стручни сарадник који је остао

нераспоређен, остварује права запосленог за чијим је радом престала потреба, у складу са законом.

Исплата накнада плата, односно зарада које примају запослени у државним органима, органима локалне самоуправе, јавним службама и јавним предузећима, чији је оснивач Република, односно локална самоуправа са територије АП Косово и Метохија, врши се на основу Закључка Владе 05 број 02-4586/2003 -01 од 17.07.2003. године, 05. број 120-1039/2005-002 од 24.02.2005. године, 05 борј 120-335/2007 од 11.01.2007. године и 05 број 120-335/2007-12 од 27.12.2007. године. Влада Републике Србије је донела Закључак 05 борј 02-4586/2003-001 од 17.07.2003. године (за који је Уставни суд утврдио да није у сагласности са Уставом и законом), којим су обавезана сва министарства и посебне организације да се придржавају препорука садржаних у Информацији, која је саставни део Закључка, према којој информацији су запослени у државним органима, покрајинским органима, органима локалне самоуправе, јавним предузећима чији је оснивач Република Србија и запослени у јавним предузећима, чији је оснивач локална самоуправа са подручја АП Косово и Метохија, задржали статус запослених и остварују право на плату, односно зараду или накнаду плате, односно накнаду зараде. Закључком Владе 05 број 120-335/2007-12 од 27.12.2007. године прихваћена је Информација о успостављеној и ажурираној бази података, односно регистру корисника права са територије АП Косово и Метохија, која је саставни део Закључка. Наведеном Информацијом предвиђено је да се сва министарства, посебне организације и организације обавезног социјалног осигурања придржавају датих препорука и мера, између осталог, да се запосленима који живе ван подручја АП Косово и Метохија, а не раде, накнада плате, односно привремена накнада исплаћује у висини од 8.526,00 динара нето, почев од исплате за децембар 2007. године.

Код утврђеног да је тужилац, као нераспоређени просветни радник са АП Косово и Метохија, који има боравиште у ..., право на зараду у спорном периоду оставрио у складу са наведеним Закључком Владе Републике Србије од 27.12.2007. године у износу од 8.526,00 динара месечно, па како Закључак представља основ за исплату зараде тужиоцу у спорном периоду, то је правилан закључак нижестепених судова да је тужена Република Србија поступала у складу са наведеним актом Владе и тужиоцу исплаћивала зараду у утврђеном износу, те да је стога неоснован захтев тужиоца. Нижестепени судови су имали у виду да није донето одговарајуће решење о радноправном статусу тужиоца и стим у вези правилно закључили да је то без утицаја на другачију одлуку, односно да ни у тој ситуацији не постоји основ одговорности тужене Републике Србије, јер тужилац у спорном периоду није подносио писмени захтев за своје радно ангажовање, на који начин се прећутно сагласио са стањем нерада. Правилно су нижестепени судови закључили да тужена Општина Пећ није пасивно легитимисана, с обзиром да иста у спорном периоду није била ни у каквом материјално правном односу са тужиоцем. Стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Неосновани су наводи ревизије којима се указује да је тужилац доведен у неравноправан положај у односу на остале запослене у државним службама, јер су запослени, који су радили у јавним предузећима имали 100% накнаду и били су распоређени на послове у Србији, а да су једино просветни радници остали под забраном да се запошљавају. Наводи су без утицаја на другачију одлуку, с обзиром да је тужилац право на зараду у спорном периоду оставрио у складу са наведеним

Закључком Владе од 27.12.2007. године, као нераспоређени просветни радник са АП Косово и Метохија, који има боравиште у ...

Са наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 414. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић